

Наталія Любарець, кандидат філологічних наук, доцент

ПЕРЕВІРКА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

**Джордж Орвелл
Колгосп тварин (1945)**

Ключові компетентності

Спілкування державною мовою

1. Поясніть, як ви розумієте значення виразів «соціальний конфлікт» та «класовий конфлікт». Який із них, на вашу думку, знаходиться у центрі авторської уваги в «Колгоспі тварин»?
2. Підберіть у тексті повісті слова, що передають пафос політичних настанов та відтворюють реалії життя у Радянському Союзі? Яка система суспільно-політичних відносин була сатирично переосмислена Орвеллом як «тваринізм»?

Спілкування іноземними мовами

3. За допомогою Інтернету знайдіть імена ключових персонажів повісті в оригіналі та порівняйте їх із відповідниками у перекладі.

Математична компетентність

4. Складіть таблицю та поміркуйте, чому автор обрав саме таких тварин чи птахів як уособлення певних рис характеру, притаманних людині. Чи збігається авторська позиція із тим, як ці тварини представлені в українському фольклорі?

Тварина (група тварин)	Риса(-и) характеру	Характерні вчинки та/або висловлювання

Інформаційно-цифрова компетентність

5. Складіть цитатний план повісті на основі реплік одного й того ж самого персонажа. Поясніть свій вибір.
6. За допомогою Інтернету дізнайтеся про історію першого перекладу повісті Дж. Орвелла для українських читачів.

Корисні покликання:

https://www.bbc.com/ukrainian/entertainment/2012/07/120723_orwell_farm_ukrainian_dt.shtml

<https://www.bbc.com/ukrainian/blogs-42717764>

<https://knygarnya.com/news/10-tsikaviv-faktiv-pro-dzhordzha-orvella>

Ініціативність і підприємливість

7. Поясніть, як жанр антиутопії впливає на суспільну свідомість. Чи може він застерегти людство від установаження тоталітарних режимів, а чи допомогти у подоланні їхніх наслідків?

Соціальна та громадянська компетентності

8. Чого, на вашу думку, найбільше бракувало тваринам у «Колгоспі» для повалення тоталітарного режиму?
9. Чи можна з-поміж тварин, які працювали у «Колгоспі», однозначно виділити того/ту/тих, хто був найбільш відповідальним за провал демократичного експерименту? Поясніть, як ви розумієте поняття «колективна» та «індивідуальна» відповідальність.

Обізнаність та самовираження у сфері культури

10. Напишіть альтернативне продовження твору Орвелла, у якому тварини виборюють незалежність як від людей, так і від свиней. Як зміна фіналу може вплинути на жанрову природу твору?

Екологічна грамотність і здорове життя

11. Підготуйте тези доповіді на тему «Виклики і загрози збереження демократичних засад у ХХІ столітті».

Предметні компетентності

Знання

12. Поміркуйте, чи міг жанр антиутопії з'явитися у ХІХ столітті. Обґрунтуйте свою позицію.

Діяльність

13. Порівняйте, як змінилися з часом основні настанови, за якими жили у «Колгоспі тварин». Який із засобів комічного використав автор у цій зміні? Який вплив вони здійснили на тварин і на читачів?

Цінності

14. Знайдіть у тексті твору слова, якими Пищик описує «важку працю» Наполеона. Поміркуйте, у чому процес керування групою людей чи будь-яким процесом є насправді складним.

15. Які засоби виразності використовує герой для впливу на свідомість тварин?

1984 (1949)

Ключові компетентності

Спілкування державною мовою

1. Пригадайте визначення поняття «фантастика». Які фантастичні елементи використовує Дж. Орвелл у зображенні недалекого майбутнього? Які аспекти сьогодення зумів передбачити автор?

2. У своєму щоденнику Вінстон Сміт робить такий запис: «Думкозлочин не призводить до смерті: думкозлочин і є сама смерть». Поясніть, що має герой на увазі. Що спонукало його зробити такий висновок?

3. Що таке «новомова»? Які принципи реформування англійської мови використовує Партія в Океанії?

Математична компетентність

4. Розв'яжіть філворд (або угорський кросворд), складений за романом «1984». Знайдіть у ньому слова на позначення описаних нижче реалій.¹

---

¹ Слова розташовані вертикально або горизонтально. Якщо відповіддю є словосполучення, то між його словами є не більше однієї «зайвої» літери. Одна й та ж сама літера може входити до складу 2 слів.

М	О	С	В	О	М	Б	І	Д	К	О	Д	Р	У	Ж	Е	Н	И	Й	У
І	Б	Р	У	К	С	Р	Ф	В	І	Н	С	Т	О	Н	О	С	М	І	Т
С	А	Я	М	Н	І	А	Н	Г	С	О	Ц	З	А	Н	А	С	У	К	Х
Т	Д	Р	Є	А	Н	Т	И	У	Т	О	П	І	Я	О	В	Т	Т	А	І
Е	У	В	Е	Р	К	С	К	К	У	С	У	Ш	К	И	І	Р	С	Ю	М
Р	М	І	Н	І	С	Т	Е	Р	С	Т	В	О	Д	П	Р	А	В	Д	И
Х	К	Ч	К	Е	Т	В	М	О	Р	А	Ш	К	Ж	Ж	Е	Х	І	Б	А
Ч	О	О	Л	З	А	О	И	Т	Л	З	С	О	О	В	Р	О	Т	Д	Д
А	З	Р	Є	В	Р	А	З	І	Я	І	Л	Л	Р	З	Р	А	Д	А	І
Р	Л	Н	Н	Ь	Ш	Є	Ц	М	Л	Я	А	А	Д	Н	А	Р	О	А	Т
Р	О	И	А	Т	И	В	Т	О	М	А	И	Д	Ж	У	Л	І	Я	Г	И
І	Ч	Л	К	С	Й	А	П	О	В	І	Ш	Е	Н	Н	Я	О	В	О	Н
Н	И	О	Л	К	А	П	О	Л	І	Ц	І	Я	О	Д	У	М	О	К	С
Г	Н	Л	Е	О	Б	Р	А	Є	Н	И	Р	Л	Р	Ю	П	Е	В	Л	У
Т	Л	О	П	Д	Р	Е	Т	Ш	У	Р	И	Ф	В	Т	О	Р	О	Я	С
О	К	Н	И	И	А	Л	Б	А	А	Щ	Л	Г	Е	Е	С	Т	Р	Н	І
Н	Г	Д	Р	Ю	Т	И	Д	О	Н	О	С	И	Л	Л	Ц	Р	О	Ю	Д
Ж	Т	О	Р	Т	У	Р	И	М	І	Д	І	Я	Л	Е	М	Ь	Г	А	І
О	І	Н	К	О	Х	А	Н	Н	Я	Н	Ч	О	К	Е	Я	Н	І	Я	В
Р	О	З	П	О	Р	О	Ш	Е	Н	Н	Я	І	О	К	П	Р	О	Л	И
Ф	Д	О	Л	Я	Ш	Н	У	Р	К	И	А	П	Е	Р	Е	М	О	Г	А
К	А	В	А	Ж	Е	Р	Т	В	А	К	Л	Е	З	А	Ш	О	К	Р	А
Л	І	Т	Х	П	И	Л	Ь	Н	У	Є	Т	З	А	Н	Т	О	Б	О	Ю
Я	М	І	Н	І	С	Т	Е	Р	С	Т	В	О	А	Л	Ю	Б	О	В	І

1. Автор твору
2. Жанр «1984»
3. Назви супердержав, які існують у світі роману (3 слова)
4. Як називають людей, які не є членами партії
5. Пристрій стеження за людьми
6. Предмети гострого дефіциту (4 слова)
7. Імена ключових персонажів (3 осіб)
8. Предмет, якому головний герой звіряє свої думки
9. Установа, у якій працює головний герой (2 слова)
10. Важкий злочин, який майже неможливо виявити, оскільки він не є матеріальним
11. Найгірше покарання для людини в романі
12. Назва підпільної організації, про яку дізнається головний герой
13. Система політичних поглядів, яку сповідують члени партії
14. Персонаж, який приходить заарештовувати головного героя
15. Політичний лідер країни
16. Те, що роблять у кімнаті 101

17. Одна з головних розваг, яку так люблять дивитися сусідські діти
18. Те, що робить політичний лідер, відповідно до надписів на плакатах
19. Назва будинку, де проживає головний герой
20. Місто, в якому розгортаються події у творі
21. Репресивний орган, що стежить за тим, щоб люди дотримувалися ідеології партії
22. Вони вражають головного героя бажанням спостерігати за тортурами
23. Як люди повідомляють державу про злочини (2 слова)
24. Атмосфера, яка панує в державі
25. Сімейний стан головного героя
26. Тортури, які чекали на головного героя
27. Державний орган, який займається проведенням тортур

5. У філорворді можна знайти ще 7 слів. Поясніть, як вони пов'язані з романом «1984».

Інформаційно-цифрова компетентність

6. Якої мети прагнула досягнути Партія у романі «1984», коли у «новомові» вилучала з обігу експресивні слова? Якими принципами користується сучасне цифрове покоління у смс-повідомленнях, скорочуючи слова до цифрових позначень? У чому можна назвати ці явища подібними, а в чому - різними?

Ініціативність і підприємливість

7. За допомогою Інтернету та інших інформаційних джерел з'ясуйте, які антиутопії були написані до появи роману «1984» і чи був Дж. Орвелл знайомий з текстами тих творів.

Соціальна та громадянська компетентності

8. У романі Дж. Орвелла майбутнє зображено у стані постійної війни. Яку функцію виконує образ ворога в ідеології Океанії?

9. Поміркуйте і висловіть власну думку щодо того, чи може тоталітарний режим успішно функціонувати у стані миру і стабільності.

10. Професорка історії медіа Джин Сітон називає роман «1984» «довідником з життя у важкі часи» і додає, що знання, які людство здобуває у читанні

цього твору, «надає нам сили, але також і випробовує нас». Погодьтеся або спростуйте цю думку. Поясніть власну точку зору.²

Обізнаність та самовираження у сфері культури

11. Знайдіть в Інтернеті варіанти оформлення обкладинки «1984». Які художні образи роману використовують ілюстратори і чому?

12. За допомогою Інтернету знайдіть інформацію про сучасний стан розвитку жанру антиутопія, зокрема його різновиду – «антиутопія для підлітків». Підготуйте повідомлення на цю тему.

Предметні компетентності

Знання

13. Порівняйте повість «Колгосп тварин» та роман «1984». Які ознаки жанру антиутопії яскравіше представлені в кожному з творів?

14. Чи вважаєте ви, що на прикладі цих двох творів можна простежити розвиток жанру антиутопії? Обґрунтуйте свою точку зору.

Діяльність

15. Одна з перших антиутопій ХХ століття – роман шведської письменниці Карін Бое «Каллокаїн» (1940) – розпочинається з розв'язки, а весь розвиток дії у ній подано ретроспективно. Проаналізуйте композицію «1984» і поміркуйте, що змінилося б у сприйнятті роману, якби він мав іншу композиційну будову. Поясніть свою думку.

Цінності

16. Яку роль відіграє Джулія у житті Вінстона Сміта? Чи відбулися б з ним усі внутрішні перетворення, якби вона не освідчилася йому?

17. Чому герой зраджує Джулію у кімнаті 101?

---

² Повністю ознайомитися з думками Дж. Сітон про «1984» можна за покликанням <https://www.bbc.com/ukrainian/vert-cul-44046141>.